

Armand Gionet kon zijn ambitie niet waarmaken

De verwoeste boerderij Klein Veldkamp in Laren, waar het stoffelijk overschot van Armand Gionet werd gevonden. Foto uit: *Gebeurtenissen uit Laren tijdens den oorlog*; door Joh. E. Koeslag.

Armand Gionet wilde graag boer worden als hij het leger uitging. De 20-jarige private bij het Canadese *Regiment de Maisonneuve* kwam uit een eenvoudig katholiek gezin uit Middle Caraquet in de Canadese kustprovincie New Brunswick. Zijn vader was visser en boer.

¶ Toen Armand op 25 maart 1944 de formulieren invulde waarmee hij zich aanmeldde voor het leger, schreef hij dat hij na de oorlog als boer wilde werken. Hij was geboren op een boerderij, had vier jaar werkervaring op een boerderij – het gemengde bedrijf van zijn vader.

Het was geen vetpot in het gezin van de Gionets. Vader Lazare en moeder Laura Gionet hadden acht kinderen, drie jongens en vijf meisjes. Een negende dochter was in 1932 op tweejarige leeftijd overleden.

Armand hielp mee op de boerderij. Hij werkte ook bij tijd en wijle in de haven van Halifax als vrachtafhandelaar. Het was geen vast werk. Hij zat in een *Reserve Labor Pool*. Als er werknemers nodig waren in de haven, was hij oproepbaar.

Hij kreeg zijn opleiding in het trainingscentrum Utopia, een groot militair opleidingscentrum in New Brunswick dat in juli 1942 was opgezet om grondtroepen klaar te stomen voor de invasie in Italië en Noordwest-Europa. In het kamp konden verschillende gevechtstechnieken worden geoefend. Er was een heel dorp nagebouwd om te oefenen op straatgevechten.

Toen het kamp in 1946 werd opgedoekt, hadden meer dan 12000 rekruten hun opleiding daar gehad.

Oefeningen in Camp Utopia, New Brunswick, Canada. Foto: militarybruce.com

Armand Gionet volgde zijn opleiding in Utopia van 2 september 1944 tot half december 1944. Op 18 december ging hij per schip naar Engeland, waar hij op Eerste Kerstdag aankwam, om zich de volgende dag present te melden.

In februari 1945 vloog hij met een transportvliegtuig naar het Europese vasteland, waar hij werd ingedeeld bij het Franstalige *Regiment de Maisonneuve*.

Begin april maakte het *Regiment de Maisonneuve* een opmars door Oost-Nederland. Via Terborg, Silvolde en Doetinchem. Armand Gionet en zijn maten stuiten niet op veel weerstand. Duitse troepen hadden zich vaak al teruggetrokken. Alleen sluipschutters maakten het werk soms erg lastig. Op 2 april maakten ze vijftien krijgsgevangenen bij Doetinchem. Ze trokken verder naar het noorden. Op 4 april kregen ze de opdracht het Twentekanaal bij het Gelderse Almen over te steken om vanuit het bruggenhoofd aan te vallen in de richting van het dorp Laren (Gld). Rond acht uur 's avonds begonnen de beschietingen en gevechten die de hele nacht duurden.

Het oorlogsdagboek van het regiment vermeldt op 5 april: *"During the attack last night, we had 23 casualties and we capture forty prisoners. Lieut P.Y. Boudreau was wounded but not seriously. Lieut C. Racicot is missing; Major Robert, his coy commander is pretty sure he is prisoner of war."*

Onder de 23 *casualties* (gewonden en doden) was Armand Gionet. Hij kwam tijdens de gevechten terecht bij een groep boerderijen langs de Zutphenseweg net buiten het dorp Laren. Daar hielden veel burgers zich schuil voor het krijgsgeweld. Toen Gionet en zijn maten aankwamen, waren de bewoners ervan overtuigd dat ze bevrijd waren. In euforische stemming kwamen ze uit hun schuilplekken.

Burgers en militairen liepen feestelijk op de weg toen plotseling het vuur weer geopend werd door Duitse militairen. In paniek rende iedereen naar een veilige plek. Armand Gionet wilde stelling innemen in de boerderij Klein Veldkamp, waar ook veel burgers, onder wie de familie Koeslag een veilige plek zochten. Maar na enige tijd bleek het gevaar te groot om er te blijven. De boerderij stond in brand. Iedereen moest naar buiten. Angst regeerde. In totale chaos rende iedereen een kant op. Burgers werden door een gewonde Canadese soldaat terug gestuurd toen ze in de richting van het Duitse vuur liepen. Uiteindelijk vonden de buurtgenoten een provisorische schuilplek in een koeienstal. Boven zaten Canadese soldaten.

De lucht klaarde pas op toen in de loop van de middag Canadese jeeps het erf opreden. Toen was pas zeker: het is veilig. In de verte klonken nog schoten en kanongebulder. Mannen, vrouwen en kinderen konden hun schuilplek verlaten. Het was een moment van vreugde en opluchting, maar ook van onzekerheid. Want niet iedereen was er.

De kinderen van de familie Koeslag misten hun moeder. Zij bleek dodelijk verwond te zijn. Haar verbrande lichaam werd terug gevonden bij de verwoeste boerderij *Klein Veldkamp*, waar ook het lichaam van Armand Gionet werd gevonden. Gionet is geïdentificeerd door zijn maten, die samen met hem vochten, toen hij in het vuur omkwam. Armands ambities om na de oorlog boer te worden waren verteerd op een boerderij in een ver land.

Het graf van Armand Gionet op de Canadese Begraafplaats in Holten. Zijn grafsteen vermeldt 20 jaar als leeftijd; hij was echter nog 19 toen hij sneuvelde. Foto: Jan Braakman

Gionet is tijdelijk begraven aan de Scheggertdijk in Almen. Hij lag tussen zijn maten, allemaal jongens van hetzelfde regiment, allemaal gesneuveld op 5 april 1945 bij Laren: [Fernand Baril](#), Amede Letourneau, [Edgar Ross](#), Wellie Bertrand, Roger Dufort en [Gerard Pilon](#). Ze liggen nu gebroederlijk naast elkaar op de Canadese Begraafplaats in Holten in plot II, rij E. Armand heeft grafnummer 2.

Op Armands grafsteen staat 20 jaar als leeftijd vermeld, maar hij was nog 19 toen hij sneuvelde. Drie weken later, op 25 april 1945, zou hij 20 jaar geworden zijn. Dina Koeslag*) is begraven op de algemene begraafplaats in Laren (Gld).

©2016 Jan Braakman

*) [Dina](#) Koeslag was 48 toen ze sneuvelde. Haar man Hendrik Jan Koeslag kwam eind 1944 om in concentratiekamp Neuengamme. Hendrik Jan Koeslag en [Dina](#) Koeslag zijn grootouders van auteur Jan Braakman. De gebeurtenissen in het dorp Laren zijn beschreven in het boek Klein Nederland – De Oorlog in een Gelders dorp.